

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia angielska na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.306.2023.2.AS.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 8/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia angielska na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia angielska na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 8/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Koncepcja kształcenia jest wewnątrznie niespójna i nieprecyzyjna i nie zawiera zamkniętego katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowują studia.

Przedstawiona koncepcja kształcenia zakłada nabycie przez absolwentów kompetencji językowych w zakresie języka studiowanego obszaru na poziomie C2 ESOKJ. Założono, że kształcenie ma wyposażyć absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne adekwatne do oczekiwań współczesnego rynku pracy. W koncepcji zaplanowano przygotowanie absolwentów do podjęcia zatrudnienia w „biurach tłumaczeń jako tłumacz języka angielskiego (także w zakresie przekładu tekstów specjalistycznych); szkole językowej, jako anglista, korepetytor, trener; w zakresie translatoryki i komunikacji w biznesie; redakcjach czasopism i instytucjach kulturalnych, szczególnie tych wymagających zaawansowanej znajomości języka angielskiego; urzędach i instytucjach, szczególnie tych wymagających znajomości języka angielskiego, literatury anglojęzycznej, kultury krajów angielskiego obszaru językowego; organizacji konferencji i eventów dla firm; środkach masowego przekazu (radio, TV, prasa, Internet); turystyce i sektorze usług, w działach współpracy z zagranicą; szeroko

rozumianym środowisku biznesu międzynarodowego; miejscach promocji kultury angielskiej za granicą i angielskiej w Polsce”. Nie określono zatem zamkniętego katalogu zawodów, lecz dość szeroko i generycznie obszary działalności, w których absolwenci potencjalnie mogliby znaleźć zatrudnienie. Taki stan faktyczny uniemożliwia właściwe zaplanowanie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Z drugiej zaś strony z opisu poszczególnych specjalności wynika, że kształcą one wyłącznie tłumaczy, przysięgłych bądź specjalistycznych.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podnosi, iż „Wszechnica Polska Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie (dalej: WPANS) nie miała świadomości, że tworząc koncepcję kształcenia dla nowego kierunku studiów zobowiązana jest do wskazania enumeratywnego katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowują dane studia. Uczelnia, nie znalazła wymogu formalnego w tym zakresie zarówno w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, jak również w dokumentach publikowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Tworząc koncepcję kształcenia, jak również określając profil absolwenta Uczelnia wskazała obszary działalności zawodowej w jakich absolwent wnioskowanego kierunku może znaleźć zatrudnienie. [...] Abstrahując od powyższego Uczelnia stoi w przekonaniu, że wskazane obszary działalności zawodowej oddają istotę wnioskowanego kierunku studiów. Trudno bowiem wyobrazić sobie bardziej trafne wykształcenie niż to wnioskowane, dla realizacji działalności zawodowej we wskazanych obszarach zawodowych. Uczelnia zdecydowała się utworzyć studia na kierunku filologia angielska z uwzględnieniem dwóch specjalności, tj. Translatoryka i Komunikacja w biznesie. Uczelnia nie potrafi doszukać się wewnętrznego braku spójności w zarzucanym obszarze. Aby lepiej zobrazować sprawę Uczelnia dokonała tabelarycznego zestawienia realizowanych specjalności z proponowanymi obszarami pracy zawodowej”. Wnioskodawca przedstawił w formie tabeli zestawienie specjalności (pojedynczo lub obydwu równocześnie) z miejscami, gdzie „Absolwent znajdzie pracę”. W poprawionej koncepcji kształcenia określenie miejsc zatrudnienia zastąpiono jednak stwierdzeniem, iż „Ukończenie studiów na kierunku filologia angielska prowadzi do uzyskania następujących zawodów: filolog, tłumacz”. Uczelnia stwierdza ponadto, iż „Powyżej wskazane zmiany zostały wprowadzone stosowną uchwałą Senatu, która stanowi załącznik do niniejszego odwołania. WPANS wnosi o ponowną weryfikację w tym zakresie, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia kwestionuje zasadność wymogu przedstawienia katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowują dane studia. Następnie, podobnie jak w pierwotnym wniosku, Uczelnia wymienia miejsca, w których absolwent wnioskowanego kierunku znajdzie zatrudnienie. W konkluzji Uczelnia przedstawia jednak dwa zawody, do których ma przygotować wnioskowany kierunek: są to filolog oraz tłumacz. Uczelnia załącza Uchwałę Senatu Wszechnicy Polskiej Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie nr 2/2024 z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 9/2023 z 1 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia programu studiów na wnioskowanym kierunku: § 2 tej Uchwały potwierdza korektę dotyczącą zawodów, do których ma przygotowywać wnioskowany kierunek.

Dokonana korekta jest zatem traktowana przez Uczelnię jako gotowość przychylenia się do oczekiwania Polskiej Komisji Akredytacyjnej, mimo wyrażonego jasno przekonania, że do oczekiwania jest zdaniem Uczelni bezpodstawne. Takiemu przekonaniu przeczą akty prawne, w tym szczególnie rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów (Dz.U. 2021 poz. 661), w którym w sposób następujący określony jest związek prowadzonych studiów z przygotowaniem do wykonywania zawodu: „§ 3. 1. W programie studiów określa się: [...] 8) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk” oraz „§ 6. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone: 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej”. Kwestia określenia zawodu lub zawodów, do których przygotowują studia nie jest zatem sprawą poboczną, ale kluczowym pytaniem w tworzeniu koncepcji kształcenia.

Ponadto, we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, nie wyjaśniono związku specjalności Komunikacja w biznesie z przygotowaniem do wykonywania zawodu filologa. Nie wskazano też, że kształcenie dotyczy filologa języka nowożytnego, choć taka jest pełna nazwa zawodu (w odróżnieniu od filologa klasycznego i filologa polskiego).

Uczelnia nie przedstawiła skutecznych działań naprawczych.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

2. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie jest zgodne z koncepcją kształcenia.

Kierunek filologia angielska został przyporządkowany w 60% do dyscypliny naukowej językoznawstwo oraz w 40% do literaturoznawstwa. Przyporządkowanie takie nie znajduje jednakże pełnego odzwierciedlenia w przedłożonej koncepcji kształcenia. Założono bowiem, że głównym celem kształcenia na kierunku filologia angielska jest zaoferowanie studiów pozwalających na zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie językoznawstwa, literatury i kultury angielskiego obszaru językowego. Nauki o kulturze i religii nie znalazły się jednakże wśród dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek studiów, mimo iż w koncepcji zostały uwzględnione jako element tworzący jego podstawy teoretyczne. Przedłożona koncepcja kształcenia nie uzasadnia w wystarczająco przekonującym stopniu wiodącej roli językoznawstwa w kształceniu na kierunku.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia stwierdza, iż „nie dokonała przyporządkowania kierunku studiów do nauk o kulturze i religii gdyż, w założonych dla wnioskowanego kierunku studiów efektach uczenia się pojęcie „kultury” pojawia się niewiele razy. W ocenie Uczelni tak niewielka ilość efektów uczenia się dotyczących kultury powoduje, że zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 r. w tym zakresie, dyscyplina nauki o kulturze i religii nie powinna być wykazana. Mimo, to - chcąc zniwelować istotę stawianych zarzutów - Uczelnia dokonała adekwatnych zmian w programie studiów, lekko modyfikując treść jednego efektu uczenia się odnoszącego się do kultury. W ramach tej zmiany Uczelnia dokonała wykreślenia tych elementów, które mogły powodować wątpliwości co do zasadności przyporządkowania kierunku do dyscyplin. Tym samym: efekt uczenia się w zakresie wiedzy o treści: „zagadnienia komparatystyki językowej,

literackiej bądź kulturowej” został zmieniony na „zagadnienia komparatystyki językowej i literackiej”.

W koncepcji kształcenia przyjętej dla wnioskowanego kierunku odpowiednio zmodyfikowano treść. Zmieniono zapis: „Głównym celem kształcenia na kierunku filologia angielska jest zaoferowanie studiów pozwalających na zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie językoznawstwa, literatury i kultury angielskiego obszaru językowego”, który został zastąpiony przez „Głównym celem kształcenia na kierunku filologia angielska jest zaoferowanie studiów pozwalających na zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie językoznawstwa i literatury angielskiego obszaru językowego”.

Stanowisko Prezydium PKA

Korekta przedstawiona we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazuje na to, że Uczelnia wyeliminowała odniesienia do kultury w opisie efektu uczenia się oraz koncepcji kształcenia, co potwierdzają paragrafy 3 i 4 Uchwały nr 2/2024 Senatu Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie z dnia 14 lutego 2024 r., załączonej do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jest to rozwiązanie, które pozornie niweluje istotę zarzutu, ale w rzeczywistości prowadzi do zubożenia treści kształcenia. Prowadzone obecnie badania literaturoznawcze i językoznawcze odwołują się do wiedzy i umiejętności uzyskiwanych w ramach dyscypliny nauki o kulturze i religii. Zastosowana przez Wnioskodawcę strategia uniku nie wskazuje na uwzględnienie aktualnego stanu badań, a tym samym dbałość o jakość kształcenia. Ponadto, Uczelnia nie odniosła się do kwestii braku w koncepcji kształcenia, przekonującego uzasadnienia wiodącej roli językoznawstwa w kształceniu na wnioskowanym kierunku.

Odpowiedź Uczelni nie obejmuje całości zarzutu i nie niweluje jego istoty.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy.**

3. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 7.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy pomijają ponadto obligatoryjny dla studiów o profilu praktycznym element zastosowania praktycznego wiedzy w zakresie dyscyplin tworzących teoretyczne podstawy kierunku.

Ponadto część efektów uczenia się powiązana jest jednocześnie z opisującymi rozdzielne zakresy kompetencji charakterystykami P7S_WG, odnoszącej się do wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, stanowiących teoretyczne podstawy kierunku i P7S_WK, odnoszącej się do kontekstu – uwarunkowań różnych rodzajów działalności naukowej związanej z kierunkiem, co prowadzi do paradoksalnej sytuacji, w której poszczególne dyscypliny naukowe stanowią kontekst same dla siebie (K_W10, K_W12). Analogiczna sytuacja występuje w przypadku charakterystyki P7S_UW, odnoszącej się do wykorzystania wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, stanowiących teoretyczne podstawy kierunku oraz P7S_UK, odnoszącej się do komunikowania się (K_U07), a także charakterystyk P7S_KO oraz P7S_KR (K_K05, K_K06).

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku pomijają w zakresie charakterystyki P7S_UW umiejętność formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi, wymaganą dla studiów o profilu praktycznym. W zakresie umiejętności

pominięto w całości charakterystyki P7S_UO, a w przypadku charakterystyk P7S_UK element dotyczący prowadzenia debaty.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia „wnosi o ponowne rozpatrzenie sprawy w tym zakresie. Uczelnia nie zgadza się z zarzutem, że kierunkowe efekty uczenia się nie są zgodne z 7 poziomem PRK. Uczelnia konstruowała efekty uczenia się odnosząc się właśnie do Charakterystyki II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego.

Uczelnia nie dostrzega błędu w fakcie, że jeden efekt kierunkowy został powiązany z więcej niż jedną kategorią opisową wynikających z PRK. Trudno jest bowiem wyobrazić sobie stworzenie efektów uczenia się, które swym zakresem w żadnym przypadku nie obejmowałyby dwóch kategorii opisowych. Uczelnia wnosi o ponowne rozpatrzenie sprawy w tym zakresie”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia nie przedstawiła nowych okoliczności, a jedynie polemikę z zarzutem sformułowanym w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Ponadto, polemiczna odpowiedź Uczelni nie obejmuje całości zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

4. Ogólne efekty uczenia się nie są właściwie uszczegółowione na poziomie zajęć.

Szczegółowe efekty uczenia się nie zawsze odpowiadają ogólnym założonym dla kierunku efektom uczenia się. Na poziomie efektów szczegółowych, w tym w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, nie występuje praktyczne zastosowanie wiedzy w działalności zawodowej. Zastosowań praktycznych wiedzy w działalności zawodowej nie uwzględniają także efekty dla seminarium dyplomowego.

Dość często jeden efekt szczegółowy dla zajęć odnosi się do kilku efektów ogólnych, np. dla zajęć *wybrane zagadnienia z językoznawstwa* efekt „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej” odnosi się do efektów K_W01, K_W03, K_W04, K_W06. Z kolei w przypadku zajęć *język angielski w marketingu* efekt „Potrafi wykorzystywać terminologię i słownictwo specjalistycznego języka angielskiego z zakresu marketingu, w tym w opracowaniach pisemnych” odnosi się do efektów ogólnych K_U12, K_U13, K_U15. Najbardziej jaskrawym przykładem są *Praktyki zawodowe*, gdzie dla etapu 1 z 2 efekt o treści „Potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów do realizacji zadań w zakresie działalności instytucji, w której odbywa praktykę” miałyby doprecyzować wszystkie efekty ogólne w obszarze umiejętności, tj. K_U01 do K_U15. Osiągnięcie efektu o identycznej treści przewidziano w programie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku filologia angielska, o których pozwolenie na utworzenie Uczelnia ubiega się odrębnym wnioskiem.

W przypadku zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego (3 z 4)* zakładane efekty uczenia się sformułowano w odniesieniu do kierunku filologia germańska, np. „Potrafi kompetentnie, odpowiedzialnie i etycznie wykorzystywać wiedzę z zakresu filologii germańskiej oraz umiejętności komunikacyjne, społeczne, interkulturowe i interpersonalne w pełnieniu ról

zawodowych z dbałością o dorobek i tradycje zawodu (K_U01), (K_U02), (K_U03), (K_U04), (K_U05), (K_U06), (K_U07), (K_U08), (K_U09), (K_U10), (K_U11), (K_U12), (K_U13), (K_U15)", czy „Jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego wykorzystywania wiedzy z zakresu filologii germańskiej (K_K04), (K_K08)". Odniesienia do języka niemieckiego pojawiają się również w sylabusie zajęć *stylistyka języka angielskiego* „Potrafi dokonać poprawnego stylistycznie przekładu tekstu z języka polskiego na język niemiecki oraz języka niemieckiego na język polski. (K_U02), (K_U05), (K_U13), (K_U15).”

W przypadku zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego (4 z 4)* – ostatni semestr studiów – błędnie zdefiniowano docelowy poziom znajomości języka angielskiego: „Potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie C1 zgodnego z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (K_U15)”, gdzie dla efektu o wskazanym symbolu założono poziom docelowy C2 ESOKJ.

W części sylabusów operacyjna wiedza w zakresie znajomości języka angielskiego utożsamiana jest z wiedzą w zakresie dyscyplin naukowych. Przykładowo dla zajęć *warsztaty tłumaczeń pisemnych* przewidziano efekt „Rozumie treść anglojęzycznych tekstów pisanych takich jak: artykuł czy korespondencja (K_W01)”. Podobnie dla zajęć *język angielski w rachunkowości* złożono, że student „Potrafi przygotowywać korespondencję, dokumenty i opracowania dotyczące zagadnień szczegółowych związanych z kierunkiem studiów na poziomie C2 (K_U02) (K_U05) (K_U12)”.

Sylabusy poszczególnych zajęć odnoszą się ponadto wielokrotnie do dyscyplin, które nie zostały wskazane w koncepcji kształcenia czy ogólnych efektach uczenia się dla kierunku. Przykładowo dla zajęć *język angielski w rachunkowości* przyjęto, że student „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu mechanizm działania i funkcjonowania rynku giełdowego (K_W01) (K_W02) (K_W03)” lub „Potrafi wykorzystywać dane ekonomiczne i finansowe do analizy i oceny zjawisk zachodzących na rynku kapitałowym (K_U02) (K_U05) (K_U12)”, a dla zajęć *prawo w biznesie* „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia oraz nomenklaturę związaną z aspektami prowadzenia działalności gospodarczej, w tym również strategię rozwoju przedsiębiorstwa czy rachunkowość (K_W12)”.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia stwierdza, iż „dokonała zmian sylabusów do wskazanych w zarzucie zajęć, tj. praktyk zawodowych, jak również praktycznej nauki języka angielskiego. Uczelnia stoi w przekonaniu, że poza wymienionymi przedmiotami, pozostałe przedmioty mają prawidłowo sformułowane szczegółowe efekty uczenia się. Istnieje wiele przedmiotów objętych programem studiów, których efekty szczegółowe obejmują kształtowanie umiejętności praktycznych, w tym właściwych dla pracy zawodowej. Uczelnia wnosi o ponowne rozpatrzenie tego obszaru”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła stanowisko polemiczne, a w załączniku, skorygowane sylabusy zajęć *praktyki zawodowe* oraz *praktyczna nauka języka angielskiego*. Analiza załączonej dokumentacji wskazuje na to, że zredukowano liczbę efektów ogólnych, do których odsyłają efekty szczegółowe dla obydwu etapów praktyk oraz czterech etapów praktycznej nauki języka angielskiego. W przypadku efektu szczegółowego w kategorii umiejętności dla etapu 1 z 2 praktyk zawodowych, „Potrafi zastosować umiejętności praktyczne pozwalające na samodzielne lub zespołowe rozwiązywanie typowych problemów

w obrębie profesji związanych z filologią angielską”, w ogóle nie wskazano efektu ogólnego, do którego miałyby się on odnosić. W przypadku praktycznej nauki języka angielskiego wykreślono odniesienia do filologii germańskiej. Większość uwag zawartych w zarzucie sformułowanym w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej pozostała bez odpowiedzi.

Tym samym, odpowiedź Uczelni nie obejmuje całości zarzutu i nie niweluje jego istoty.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

5. Dla zajęć wielosemestralnych nie uwzględniono progresu kompetencji studentów w kolejnych semestrach.

Dla zajęć trwających dłużej niż jeden semestr, także dla praktyk, założono weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się po każdym semestrze zajęć (w postaci zaliczenia na ocenę lub egzaminu). W kolejnych semestrach wybranych zajęć założono jednakże osiągnięcie tożsamyh efektów uczenia się. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku zajęć *seminarium dyplomowe*, gdzie zarówno treści programowe jak i efekty uczenia się są identyczne w obu semestrach. W przypadku *praktyki zawodowej* te same treści programowe prowadzą w kolejnych semestrach do osiągnięcia różnych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia stwierdza, iż „dokonała zmian w programie studiów, które niwelują istotę przedstawionego zarzutu. Zmiany polegały na korekcie sylabusów do praktyk zawodowych, seminarium dyplomowego oraz praktycznej nauki języka angielskiego. Zmiany zostały podjęte w odpowiedniej uchwale Senatu, która stanowi załącznik do niniejszego wniosku”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła poprawione sylabusy *praktyk zawodowych*, *seminarium dyplomowego* oraz *praktycznej nauki języka angielskiego*, jak również Uchwałę Senatu Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie nr 2/2024 z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 9/2023 z 1 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia programu studiów na wnioskowanym kierunku: § 5 tej Uchwały potwierdza korektę dotyczącą sylabusów zajęć wskazanych w odpowiedzi na zarzut.

Analiza skorygowanej dokumentacji dotyczącej dwóch etapów praktyk zawodowych, wskazuje na to, że wprawdzie zróżnicowano treści programowe, jednak zmiany te tylko pozornie niwelują istotę zarzutu, ponieważ nie są skorelowane z efektami uczenia się, które nie uwzględniają progresu kompetencji studentów, odnoszących się do kierunku studiów i zawodów, do których ma przygotowywać wnioskowany kierunek. I tak, dla pierwszego etapu praktyk przewidziano w kategorii wiedza dwa efekty uczenia się: „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu języka obcego kierunkowego (w tym specjalistycznego) pozwalającą na rozumienie procesów zachodzących w przedsiębiorstwie, zakładzie, biurze, instytucji, odbywających się przy użyciu tego języka obcego) (K_W02), (K_W03), (K_W06), (K_W08)” oraz „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody wykonywania typowych zadań, normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wybranej sferze działalności zawodowej (K_W10)”. Dla drugiego etapu praktyk w kategorii wiedza przewidziano już tylko jeden efekt

uczenia się, który nie dotyczy wiedzy filologicznej, a mianowicie: „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu zasad moralno-prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę (K_W10)”. Ten przykład pokazuje dowolność w zestawianiu szczegółowych efektów uczenia się. Zamiast progresu, na wyższym etapie praktyki następuje redukcja zakresu zagadnień. Jak wspomniano w odniesieniu do zarzutu 4, w przypadku efektu szczegółowego w kategorii umiejętności dla etapu 1 z 2 praktyk zawodowych, „Potrafi zastosować umiejętności praktyczne pozwalające na samodzielne lub zespołowe rozwiązywanie typowych problemów w obrębie profesji związanych z filologią angielską”, w ogóle nie wskazano efektu ogólnego, do którego miałyby się on odnosić.

W przypadku seminarium dyplomowego, analiza porównawcza wskazuje na to, że efekty uczenia się w obydwu semestrach różnią się nieznacznie, np. poprzez dodanie do opisu efektu w seminarium 2 z 2 frazy „i zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy” oraz odesłanie do dodatkowego efektu ogólnego. Zróznicowano treści programowe dla poszczególnych etapów, przy czym treści dla drugiego etapu zostały zredukowane. Treści programowe dla obydwu etapów zajęć seminarium dyplomowe są podobne, ponieważ wszystkie opisy dotyczą pisania pracy dyplomowej. O niestaranności dokumentacji świadczy fakt, iż w opisie treści programowych seminarium magisterskiego (1 z 2) pierwsze zdanie to: „Omówienie pojęć związanych z metodologią pisania pracy licencjackiej”. Dezorientujące jest także wprowadzenie w rubryce „Formy i warunki zaliczenia” w sylabusie seminarium 2 z 2, odniesienia do „projektu” – „Warunkiem zaliczenia seminarium w semestrze IV jest: realizacja projektu, jeżeli student wybrał taką formę pracy, napisanie pracy dyplomowej ocenianej według przyjętych kryteriów”, które jest nieobecne w sylabusie seminarium 1 z 2. Odpowiedź Uczelni nie niweluje istoty zarzutu, a działania naprawcze okazały się nieskuteczne.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

6. Program studiów nie zapewnia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, ponieważ do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują.

Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, z których część nie jest prowadzona w warunkach właściwych dla działalności zawodowej wskazanej w koncepcji kształcenia i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie właściwych dla tej działalności czynności praktycznych przez studentów.

Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone między innymi zajęcia: *komunikacja międzykulturowa/kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych, gramatyka kontrastywna, wybrane zagadnienia wielojęzyczności, retoryka, erystyka, seminarium dyplomowe*. Są to zajęcia, które nie odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem, ale przede wszystkim założone dla nich efekty uczenia się i treści programowe nie zakładają wykonywania przez studentów praktycznych czynności zawodowych w obrębie zamkniętego katalogu zawodów, który powinien być określony w koncepcji kształcenia.

W przypadku zajęć *etyka w pracy zawodowej* treści programowe nie odnoszą się w żaden sposób do generycznej listy zawodów/obszarów zawodowych określonych w koncepcji kształcenia lecz do zawodu kosmetyka i innych medycznych (1. Pojęcia, definicje i działy

etyki. Etyki zawodowe. Bioetyka a etyka medyczna. Zakres i cele badawcze etyki zawodów medycznych.; 2. Historia poglądów etycznych na wybranych przykładach: etyka eudajmonistyczna a imperatyw kategoryczny. Współczesne nurty etyczne: etyka utylitarystyczna, etyka fenomenologiczna, etyka personalistyczna, etyka niezależna.; 3. Pojęcie piękna i dobra w filozofii.; 4. Problemy etyczne i deontologiczne występujące w pracy zawodowej kosmetologa. Etyka w pracy z pacjentem. Wybrane problemy etyczne w relacji kosmetolog – pacjent. Analiza przypadków.). Podobny problem występuje w przypadku zajęć *prawo w biznesie*, gdzie jednym z efektów uczenia się ma być „Potrafi stosować w praktyce ogólne zasady związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym przede wszystkim w zakresie działalności kosmetologicznej.”

Wyłączenie powyższych zajęć, którym przypisano łącznie 28 punktów ECTS z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem wymagań określonych odpowiednimi przepisami.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia podnosi, iż „dokonała zmian w sylabusach wymienionych w zarzucie zajęć, tj. komunikacja międzykulturowa / kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych, gramatyka kontrastywna, wybrane zagadnienia wielojęzyczności, retoryka, erystyka, seminarium dyplomowe, praktyki zawodowe, etyka i prawo w biznesie. Zmiana programu studiów została podjęta odpowiednią uchwałą Senatu, która stanowi załącznik do niniejszego wniosku”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła Uchwałę Senatu Wszechnicy Polskiej Akademia Nauk Stosowanych w Warszawie nr 2/2024 z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 9/2023 z 1 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia programu studiów na wnioskowanym kierunku: § 5 tej Uchwały potwierdza korektę dotyczącą sylabusów zajęć wskazanych w odpowiedzi na zarzut.

Analiza dokumentacji przedstawionej we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazuje na to, że skorygowano błędne zapisy w sylabusie zajęć *etyka w pracy zawodowej*. Korekta sylabusów odnosząca się do kształtowania umiejętności praktycznych, polega na dopisaniu w rubrykach „Cele kształcenia” oraz „Efekty uczenia się” frazy dotyczącej zastosowania wiedzy, umiejętności lub kompetencji w pracy zawodowej filologa. O gołosłowności tej deklaracji świadczy to, że forma zajęć oraz warunki zaliczenia w większości nie wskazują na uprządkowanie. Są to typowe ogólnoakademickie formy wykładu, ćwiczeń i konwersatorium z egzaminem lub kolokwium/testem w formie pisemnej. W przypadku zajęć gramatyka kontrastywna oraz erystyka przewidziano formę warsztatów, jednak i tu warunkiem zaliczenia jest „test jednokrotnego wyboru” (erystyka) oraz „kolokwium pisemne” (gramatyka kontrastywna). Tylko w przypadku zajęć *komunikacja międzykulturowa* przewidziano jako formy i warunki zaliczenia, nie tylko „Zaliczenie na ocenę ustne, obecność na zajęciach, aktywność na zajęciach”, ale także „projekt”. Nie wiadomo jednak, na czym projekt i jego praktyczność mają polegać.

Działania naprawcze Uczelni tylko pozornie odnoszą się do zarzutu i nie niwelują jego istoty.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

7. Program praktyk zawodowych i dobór praktykodawców nie gwarantują ich prawidłowego przebiegu i osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Praktyka zawodowa została przewidziana łącznie w dwóch kolejnych semestrach i przypisano jej łącznie 16 punktów ECTS. Łączny wymiar praktyk wynosi 480 godzin.

Do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów drugiego stopnia na kierunku filologia angielska Uczelnia dołączyła deklaracje potencjalnych praktykodawców. Rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje nie jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz określonymi w koncepcji obszarami działalności zawodowej. Przyjmując, że koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie studentów do wykonywania zawodu tłumacza, należy stwierdzić, że Uczelnia nie zapewniła wystarczającej liczby praktykodawców prowadzących działalność zgodną z profilem zawodowym absolwentów.

Przyjmując interpretację rozszerzoną katalogu zawodów należy wyciągnąć wniosek, że studenci nie są należycie przygotowani do odbywania praktyki u praktykodawców prowadzących tak różnorodną działalność: od edukacyjnej przez tłumaczeniową po firmy eventowe.

Ponadto efekty uczenia się nie zostały zróżnicowane w odniesieniu do oferowanych specjalności i tym samym zakresu zawodów objętych koncepcją kształcenia. Poszczególnym etapom praktyki przypisano identyczne treści programowe, które w każdym z semestrów prowadzą z kolei do osiągnięcia przez studentów różnych efektów uczenia się. Uczelnia nie przedłożyła opisu wymagań stawianych miejscom odbywania praktyk ani nie zawarła takich wymagań w Regulaminie praktyk czy dokumencie „Zasady i formy odbywania praktyk”. Dodatkowo koordynatorem praktyk z ramienia Uczelni został jeden z praktykodawców, co może wywoływać potencjalny konflikt interesów.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wyraża przekonanie, iż „Kwestia dotycząca nieprawidłowości w realizacji praktyk zawodowych została zniwelowana poprzez, oświadczoną w poprzednim punkcie zmianę sylabusów do tego przedmiotu. Zdaniem WPANS wszystkie zaproponowane we wniosku miejsca praktyk odpowiadają założeniom kierunku i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia wnosi o ponowną weryfikację w tym zakresie”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła korektę sylabusów dla praktyk zawodowych. Podjęte działania naprawcze nie niwelują istoty zarzutu, ponieważ efekty uczenia się nadal nie zostały zróżnicowane w odniesieniu do oferowanych specjalności i tym samym zakresu zawodów objętych koncepcją kształcenia.

Uczelnia nie odniosła się do pozostałych kwestii podniesionych w zarzucie 7 przedmiotowej Uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w tym liczby i adekwatności miejsc odbywania praktyk, jak również wyznaczenia jednego z praktykodawców jako koordynatora praktyk z ramienia Uczelni.

Tym samym podjęte działania naprawcze okazały się niepełne i nieskuteczne.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy.**

8. Kryteria rekrutacji są niespójne i nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Od kandydatów na studia drugiego stopnia na kierunku filologia angielska oczekuje się – jak wskazano we wniosku – biegłości w zakresie znajomości języka polskiego na poziomie minimum B2 według ESOKJ oraz znajomości języka angielskiego na poziomie minimum C1 według ESOKJ. Jednocześnie w Uchwale rekrutacyjnej zapisano, że na studia może być przyjęta osoba posiadająca dyplom ukończenia studiów. Zawarto również stosowne wymagania odnośnie znajomości języka polskiego, ale nie określono żadnych wymogów w zakresie znajomości języka angielskiego. Nie określono również zwłaszcza żadnych wymogów w zakresie wiedzy, umiejętności czy kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia drugiego stopnia. Uczelnia tym samym nie weryfikuje, czy studenci posiadają wymagane kompetencje wstępne umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia stwierdza, iż „nie rozumie istoty stawianego jej zarzutu. Uchwała rekrutacyjna (Szczegółowe warunki rekrutacji na studia na kierunku Filologia angielska) w § 8 stanowi, że: „Warunkiem podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku filologia angielska jest posiadanie biegłości języka angielskiego co najmniej na poziomie C1 oraz drugiego języka obcego co najmniej na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia językowego”. Natomiast, w § 5 „Do rekrutacji na studiach drugiego stopnia mogą przystąpić absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku filologia angielska, a także absolwenci innego pokrewnego kierunku studiów (m.in. filologia, filologia angielska w zakresie nauczania języka, lingwistyka stosowana, lingwistyka dla biznesu, lingwistyka praktyczna)”. Mając na uwadze zacytowane uregulowania zawarte w uchwale rekrutacyjnej, WPANS wnosi o ponowne rozpatrzenie zasadności sformułowanego zarzutu”.

Stanowisko Prezydium PKA

W pierwotnym „Wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia angielska realizowanych we Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie studia drugiego stopnia, profil praktyczny, forma stacjonarne i niestacjonarne”, do którego miał dostęp recenzent, na s. 39 znajduje się następująca informacja: „4. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia: Studia drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym, które będą realizowane na kierunku filologia angielska są kierowane do absolwentów szkół średnich, wyrażających gotowość do dalszej nauki przy wykorzystaniu znajomości języka angielskiego w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa. W związku z faktem, iż program studiów na kierunku filologia angielska realizowany jest w języku angielskim i polskim od kandydatów na studia oczekuje się biegłości w zakresie znajomości języka polskiego na poziomie minimum B2 według ESOKJ i znajomości języka angielskiego na poziomie minimum C1 według ESOKJ. Na studia te mogą być przyjmowani również absolwenci szkół wyższych, chcący dokonać reorientacji zawodowej. Oferta studiów na kierunku filologia angielska kierowana jest w szczególności do kandydatów, którzy:

- ze względu na pracę zawodową wykazują zainteresowania zagadnieniami związanymi z prowadzonym kształceniem,
- interesują się zagadnieniami objętymi programem studiów,

Uchwała nr 154/2024
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 21 marca 2024 r.

- wykazują gotowość ustawicznego uczenia się,
- wykazują uzdolnienia i zainteresowania naukami humanistycznymi,
- posiadają zdolności i kompetencje predysponujące ich do kształcenia na kierunku filologia angielska.

Na podstawie art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Senat WP corocznie podejmuje uchwały w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji i sposobu jej przeprowadzania na poszczególne kierunki studiów. Wstęp na Uczelnię jest wolny. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie następujących dokumentów: świadectwa dojrzałości/maturalnego, podania wg wzoru ustalonego przez WP, jednego zdjęcia legitymacyjnego w formacie 35x45 mm i jednego w wersji elektronicznej w formacie jpg. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Rektor na podstawie złożonej dokumentacji.

Przyjęcie na studia może nastąpić także poprzez potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zasady rekrutacji w tej formie określa Uchwała Senatu nr 11/2019". Zawarte w powyższym tekście zdanie „Studia drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym, które będą realizowane na kierunku filologia angielska są kierowane do absolwentów szkół średnich” uzasadnia zarzut dotyczący błędnych kryteriów rekrutacji.

Uczelnia nie załączyła do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, aktualnej Uchwały rekrutacyjnej, którą cytuje w odpowiedzi na zarzut. Zacytowany we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy § 5 Uchwały rekrutacyjnej, której nie załączono, pozostaje w sprzeczności z informacją dostępną we „Wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia angielska realizowanych we Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie studia drugiego stopnia, profil praktyczny, forma stacjonarne i niestacjonarne”.

Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych i nie zniwelowała istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy.**

9. Zasady dyplomowania nie są specyficzne dla kierunku.

Dla kierunku filologia angielska nie przedstawiono we wniosku szczegółowych i specyficznych zasad dyplomowania. W sylabusie zajęć *seminarium dyplomowe* dla IV semestru zapisano, że „Praca dyplomowa powinna zawierać: teoretyczne opracowanie problemu, któremu jest poświęcona, na podstawie zdobytej dotychczas wiedzy, literatury przedmiotu, innych źródeł wiedzy i własnych obserwacji, ich analizy i interpretacji oraz opis koncepcji projektu i jego realizacji.” Taka definicja pracy nie zawiera w sobie wymogu aplikacyjnego charakteru prac na kierunku o praktycznym profilu kształcenia. W identyczny sposób została zdefiniowana praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku filologia angielska, o utworzenie których Uczelnia ubiega się odrębnym wnioskiem.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia informuje, że „nie sprecyzowała na potrzeby wnioskowania o utworzenie studiów na kierunku filologia angielska (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) dedykowanych kierunkowi zasad dyplomowania, gdyż takowe wynikają z Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Uczenia Się (dalej: WSZJU). Jednym z elementów uwzględnionych przez WSZJU jest zarządzenie w sprawie zasad przygotowywania prac dyplomowych i prowadzenia egzaminów dyplomowych oraz w sprawie oceny jakości prac dyplomowych (Regulamin

Dyplomowania). Regulamin stanowi załącznik do niniejszego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Ponadto, na poziomie wniosku wskazano, że: „Znaczenie dla jakości uczenia ma także proces dyplomowania. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania tytułu zawodowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów i zdanie obowiązujących egzaminów, złożenie pracy dyplomowej pozytywnie zaopiniowanej przez kierującego pracą, recenzenta oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Pracę dyplomową student przygotowuje w ramach seminarium dyplomowego odbywającego się w trakcie ostatnich dwóch semestrów, pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień co najmniej doktora. Nauczyciele akademicy wyznaczeni do prowadzenia seminariów przedkładają zakres tematyczny podany do wiadomości studentów dostępny na stronie internetowej Uczelni. W tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie seminariów organizowane są spotkania nauczycieli ze studentami w celu ułatwienia i podjęcia decyzji i zapisania się na określone seminarium. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej brane są pod uwagę zainteresowania naukowe i zawodowe studenta, jego przygotowanie metodologiczne i możliwość przeprowadzenia badań oraz – w przypadku studentów pracujących – także miejsce pracy. Praca dyplomowa powinna być złożona do końca ostatniego semestru studiów. Student, który nie złoży pracy w tym terminie, jest skreślany z listy studentów. Praca dyplomowa powinna prezentować osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla danego kierunku i poziomu studiów. Student zobowiązany jest złożyć pracę w dwóch egzemplarzach w wersji drukowanej i na nośniku elektronicznym. Po złożeniu pracy kierujący pracą wprowadza treść pracy dyplomowej do systemu antyplagiatowego w celu weryfikacji oryginalności pracy. Wygenerowany z systemu raport podobieństwa kierujący pracą analizuje i decyduje o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony. W przypadku dopuszczenia pracy do obrony Prorektor ds. studiów, po zasięgnięciu opinii Kierownika katedry, wyznacza recenzenta pracy oraz przewodniczącego komisji, którym może być Prorektor, Dyrektor Instytutu lub Kierownik katedry. Kierownik Dziekanatu w porozumieniu z kierującym pracą, recenzentem, przewodniczącym komisji i studentem wyznacza datę egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją, w skład której wchodzi: kierujący pracą, recenzent i przewodniczący. Jest on egzaminem ustnym, obejmującym sprawdzian osiągniętych efektów uczenia się, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student nabył w toku studiów i podczas przygotowania pracy dyplomowej. Przebieg egzaminu dyplomowego obejmuje prezentację pracy dyplomowej i odpowiedzi na minimum cztery pytania: dwa wylosowane z listy pytań opracowanej przez nauczycieli akademickich danego kierunku i dwa zadane przez członków komisji egzaminacyjnej. Lista zagadnień do egzaminu jest podawana do wiadomości studentów nie później niż dwa miesiące przed zakończeniem studiów. Na zakończenie egzaminu komisja ustala:

- ocenę pracy dyplomowej na podstawie ocen wnioskowanych przez kierującego pracą i recenzenta,
- ocenę egzaminu dyplomowego na podstawie odpowiedzi dyplomanta na wylosowane i zadane pytania,
- ostateczny wynik studiów.

Z przebiegu egzaminu jest sporządzany protokół zawierający dane personalne dyplomanta, temat pracy dyplomowej, pytania egzaminacyjne z uzyskanymi ocenami, średnią ocen ze studiów, ocenę pracy i ostateczny wynik studiów. Protokół jest podpisywany przez kierującego

Uchwała nr 154/2024
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 21 marca 2024 r.

pracą, recenzenta oraz przewodniczącego. Na zakończenie egzaminu, przewodniczący komisji w obecności jej członków podaje dyplomantowi uzyskane wyniki i wręcza zaświadczenie o ukończeniu studiów. Uczelnia przywiązuje szczególną uwagę do jakości prac dyplomowych. W tym celu powołano Komisję ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych WP, której zadaniem jest ocena jakości prac dyplomowych obronionych w danym roku akademickim z uwzględnieniem wymogów i obowiązujących w Uczelni standardów prac dyplomowych. Ocenie podlegają wybrane losowo prace dyplomowe na wszystkich kierunkach i poziomach kształcenia oraz opinie promotorów i recenzentów. Oceny zawarte w raportach Komisji stanowią podstawę wniosków i propozycji w dziedzinie doskonalenia jakości prac dyplomowych i przedkładane są przewodniczącemu Uczelnianej Rady ds. Jakości Uczenia, który przygotowuje wnioski dla Rektora i Senatu”.

Uczelnia dokonała zmian w programie studiów, które polegały m.in. na zmianie sylabusu do przedmiotu seminarium dyplomowe. Zmiany jakie zostały dokonane dotyczą części obejmującej „Formy i warunki zaliczenia”, gdzie stwierdzono m.in., że „Praca dyplomowa powinna zawierać: teoretyczne opracowanie problemu, któremu jest poświęcona, na podstawie zdobytej dotychczas wiedzy, literatury przedmiotu, innych źródeł wiedzy i własnych obserwacji, ich analizy i interpretacji oraz opis koncepcji projektu i jego realizacji”. Zacytowany fragment został zmieniony na: „Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia praktycznego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z realizowanym kierunkiem studiów oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Praca dyplomowa realizowana jest w zakresie dyscypliny językoznawstwo lub literaturoznawstwo”. Wskazana zmiana realizuje założenia dotyczące pracy dyplomowej zawarte w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższy i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.)”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła wyjaśnienia, które nie odnoszą się do istoty zarzutu. W opisie celu kształcenia w ramach seminarium magisterskiego 1 z 2 nie ma odniesień ani do praktycznego charakteru, ani do dyscyplin, w których mieści się planowana praca magisterska. Dopiero w sylabusie seminarium magisterskiego 2 z 2 znalazło się sformułowanie „Obrany problem badawczy musi mieć charakter praktyczny i obejmować dyscyplinę nauki językoznawstwo lub literaturoznawstwo”.

W rubryce „Formy i warunki zaliczenia” w sylabusie zajęć seminarium magisterskie 1 z 2 znalazło się następujące zdanie: „Warunkiem zaliczenia seminarium jest stwierdzenie przez prowadzącego systematycznych postępów, przedłożenie kolejnych części pracy”. To zdanie nie zawiera informacji o praktycznym charakterze pracy, ani też nie określa dyscypliny naukowej, w której ta praca miałaby się mieścić. W opisie „Form i warunków zaliczenia” w sylabusie zajęć seminarium magisterskie 2 z 2 przedstawiono szerszy opis, jednak i on pozostawia wątpliwości, co do praktycznego charakteru pracy dyplomowej: „Warunkiem zaliczenia seminarium w semestrze IV jest: realizacja projektu, jeżeli student wybrał taką formę pracy, napisanie pracy dyplomowej ocenianej według przyjętych kryteriów”. Jak wynika z tego opisu, magistrant może, ale nie musi wybrać formę projektu. Nadal nie wiadomo, na czym projekt miałby polegać i czym od projektu różni się alternatywne rozwiązanie, czyli praca dyplomowa. Literatura przewidziana dla zajęć *seminarium magisterskie* nie wskazuje ani na dyscypliny, ani na uprządkowanie. Zawiera bowiem wyłącznie poradniki na temat sposobów pisania prac

dypłomowych, identyczne w obu semestrach. Literatura wskazana w sylabusie zajęć seminarium magisterskie jest podobna do literatury wskazanej na studiach pierwszego stopnia, o utworzenie których Uczelnia ubiega się odrębnym wnioskiem, przy czym na studiach drugiego stopnia do wykazu poradników dodano w obu semestrach pracę pt. *Redagowanie prac dyplomowych w uczelniach medycznych*, pod red. L. Bartkowiaka. Uniw. Med. im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2011. Nie wyjaśniono, dlaczego akurat ten podręcznik będzie przydatny studentom filologii angielskiej.

Przedstawione przez Uczelnię działania naprawcze nie zniwelowały istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

10. Zasoby biblioteczne oraz infrastruktura nie odpowiadają zakresowi kształcenia.

Zasoby biblioteczne nie są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Obecnie posiadane zasoby biblioteczne w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek obejmują piśmiennictwo do roku 2017. Jednocześnie w wielu przypadkach nie obejmują żadnego piśmiennictwa wskazanego w sylabusach jako literatura podstawowa lub obejmują jedynie pojedyncze publikacje z zestawienia literatury podstawowej. Wykaz oprogramowania nie zawiera oprogramowania CAT, które wymagane jest do właściwego przeprowadzenia zajęć *narzędzia CAT w pracy tłumacza*.

Nie ma tym samym możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowania ich do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłowej realizacji zajęć.

Stanowisko Uczelni

W odpowiedzi na zarzut, Uczelnia stwierdza, że „posiada rozbudowane zbiory biblioteczne, których zakres tematyczny obejmuje językoznawstwo i literaturoznawstwo. Taki stan rzeczy wynika z faktu, iż Uczelnia posiada wieloletnie doświadczenie w kształceniu w tym zakresie. Zasady funkcjonowania biblioteki oraz zbiory jakimi biblioteka dysponuje zostały dość precyzyjnie opisane na poziomie wniosku o utworzenie kierunku studiów. Uczelnia wnosi o ponowną analizę wniosku w tym zakresie.

Fakt, że Uczelnia posiada już bogate zbiory w zakresie dyscyplin do jakich przyporządkowany został kierunek studiów jedynie ubogaca przyszłe kształcenie na wnioskowanym kierunku. Dla Uczelni oczywistym jest bowiem, że posiada obowiązek zakupu całej literatury przewidzianej w programie studiów, czego dokona niezwłocznie po uzyskaniu pozwolenia na utworzenie studiów na wnioskowanym kierunku. Uczelnia zabezpieczyła odpowiednie środki finansowe w tym zakresie, co bezpośrednio wynika z oświadczenia złożonego przez Założyciela stanowiącego załącznik do wniosku. Założyciel w tym oświadczeniu deklaruje, że przeznaczy kwotę 300 000 złotych m.in. na zakup odpowiedniej literatury. WPANS nie spotkał się dotychczas z obowiązkiem posiadania całości literatury zawartej w sylabusach do poszczególnych przedmiotów na moment składania wniosku. Uczelnia oświadcza, że zakupi całość literatury przewidzianej w programie studiów po uzyskaniu pozwolenia na utworzenie studiów na wnioskowanym kierunku, a przed faktycznym rozpoczęciem kształcenia”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła nowych okoliczności. W pierwotnym wniosku znajduje się dokument pod nazwą „Zasoby biblioteczne”, w którym zestawiono 546 publikacji. Tylko niewielka część tej liczby, najwyżej 1/5, dotyczy wnioskowanego kierunku i są to książki podstawowe czyli podręczniki do nauki języka, słowniki, zbiory testów, kilka antologii. Dokument ten jest identyczny tak w przypadku wniosku o utworzenie studiów na kierunku filologia angielska drugiego stopnia o profilu praktycznym, jak i w przypadku wniosku o utworzenie studiów na kierunku filologia angielska pierwszego stopnia o profilu praktycznym, o utworzenie których Uczelnia ubiega się odrębnym wnioskiem. Wykaz ten jest zdecydowanie niewystarczający w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia, a tym bardziej w odniesieniu do studiów drugiego stopnia.

Ponadto odpowiedź Uczelni jest wewnętrznie sprzeczna. Z jednej strony Uczelnia stwierdza w odpowiedzi na zarzut, że posiada „wieloletnie doświadczenie w kształceniu w [...] zakresie” językoznawstwa i literaturoznawstwa, a zarazem przyznaje, że podręczniki do zajęć na wnioskowanym kierunku dopiero musi zakupić. Wnioskodawca nie odniósł się do kwestii oprogramowania CAT, które jest konieczne do właściwego przeprowadzenia zajęć *narzędzia CAT w pracy tłumacza*.

Odpowiedź nie obejmuje całości zarzutu i nie niweluje jego istoty.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy zarzutów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 8/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz